

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

ZAŁĄCZNIK 3

Instytucje krajowe

Potnij na przerywanych liniach

(B)

WYBORY

(B)

PARTYCYPACJA

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

SAD

(B)

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(C)

PREZYDENT

- najwyższy przedstawiciel polskich władz
- gwarant ciągłości władzy państwowej
- najwyższy organ państwa w zakresie władzy wykonawczej
- czuwa nad przestrzeganiem postanowień i przepisów Konstytucji
- zwierzchnik Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
- wybierany w wyborach powszechnych na pięcioletnią kadencję i może być ponownie wybrany tylko raz

(C)

ZGROMADZENIE NARODOWE

- organ konstytucyjny składający się z posłów i senatorów obradujących wspólnie
 - liczy 560 członków/członkiń
 - kompetencje:
 - przyjęcie przysięgi prezydenckiej
 - uznania trwałej niezdolności prezydenta do sprawowania urzędu ze względu na stan zdrowia
 - postawienia prezydenta RP w stan oskarżenia
 - wysłuchanie orędzia prezydenta RP

(C)

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

SEJM

- składa się z 460 posłów/posłanek, wybieranych w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich i proporcjonalnych, w głosowaniu tajnym
- kadencja trwa 4 lata
- uchwała ustawy (w tym budżet państwa) i uchwały, a przez to określa podstawowe kierunki działalności państwa
- upoważnia Prezydenta do ratyfikowania i wypowiedzania niektórych umów międzynarodowych
- powołuje i odwołuje organy konstytucyjne państwa oraz osoby, które wchodzi w skład tych organów
- sprawuje kontrolę nad działaniem władzy wykonawczej

(C)

SENAT

- składa się ze 100 senatorów/senatorek wybieranych w wyborach powszechnych, bezpośrednich i w głosowaniu tajnym, na czteroletnią kadencję
- zatwierdza ustawy uchwalane przez Sejm
- posiada prawo inicjatywy ustawodawczej oraz do wystąpienia z wnioskiem do Marszałka Sejmu o przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego
- wyraża zgodę na zarządzenie przez Prezydenta referendum ogólnokrajowego

(C)

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

RADA MINISTRÓW

- organ władzy wykonawczej
- składa się z Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów
- prowadzi politykę wewnętrzną i zagraniczną Rzeczypospolitej
- kieruje administracją rządową
- Prezes Rady Ministrów jest wskazywany przez Prezydenta RP (zwykle jest to osoba wytypowana wcześniej przez partię polityczną mającą większość w Sejmie lub koalicję partii)

(C)

SĄD POWSZECHNY

- część systemu sądownictwa właściwa do rozstrzygania spraw niezastrzeżonych dla innych sądów
- sędziny i sędziów powołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa
- orzeka w zakresie prawa karnego, cywilnego, pracy, gospodarczego i rodzinnego
- jest niezawisły (przy rozpatrywaniu sprawy i wydawaniu orzeczenia sędzia jest niezależny)

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

(C)

SAMORZĄD TERYTORIALNY

- organizacja mieszkańców i mieszkańek danego obszaru, mających wspólne interesy i potrzeby publiczne
- posiada własną demokratyczną organizację ustaloną przez ustawę i własny statut
- powołany do wykonywania zadań z zakresu administracji publicznej w formach właściwych dla tej administracji
- corocznie uchwała własny budżet, niebędący częścią budżetu państwa, ani budżetu innej jednostki samorządu terytorialnego
- wybierany na czteroletnią kadencję

(C)

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

- niezależny urzędnik, do którego można się odwoływać w sprawie naruszenia praw i wolności jednostki po wyczerpaniu samodzielnych możliwości prawnych
- powoływany przez Sejm za zgodą Senatu na wniosek Marszałka Sejmu albo grupy 35 posłów
- nie może zajmować żadnego innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska profesora szkoły wyższej, ani wykonywać innych zajęć zawodowych
- nie może należeć do partii politycznej
- kadencja RPO trwa 5 lat

(C)

ITE

INTEGRATION THROUGH EDUCATION

REFERENDUM

- forma głosowania o charakterze powszechnym, najbliższa ideałowi demokracji bezpośredniej, w której udział mogą brać wszyscy obywatele i obywatelki uprawnieni/-e do głosowania
 - referenda można podzielić według różnych kryteriów na: obligatoryjne i fakultatywne, opiniotwórcze i wiążące oraz ogólnokrajowe i lokalne
 - jest wiążące przy frekwencji powyżej 50%
-

(C)

PETYCJA

- pismo zawierające jakieś żądanie, zwłaszcza postulujące zmianę przepisów prawa, podjęcie jakiegoś rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej wnoszącego podmiotu
 - kierowane do władz lub osób na wyższym stanowisku
 - może być złożona przez osobę fizyczną (także cudzoziemca), osobę prawną
 - może być złożona w interesie publicznym, własnym albo podmiotu trzeciego za jego zgodą
 - może być wnoszona w formie pisemnej lub elektronicznej
-